

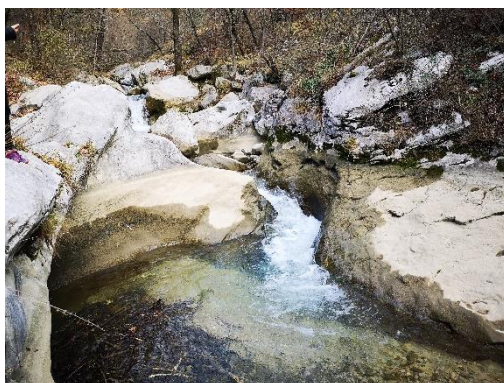
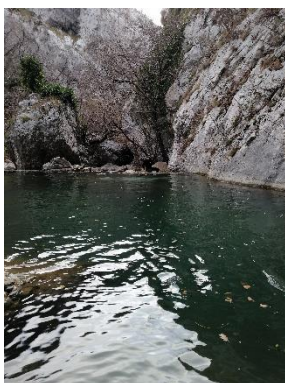
Naslov: Osnovna šola Col
Col 35, 5273 Col
Telefon: +386 (0)5 36 43 350
Fax: +386 (0)5 36 43 357
E-pošta: info@os-col.si

TURISTIČNA NALOGA OŠ COL

»VODA IN ZDRAVILNI TURIZEM«

ZAČUTI ŽUBORENJE

Avtorice in avtorji:
Tai Bajec, 9. razred
Matic Bizjak, 9. razred
Neža Bizjak, 9. razred
Tinkara Lampe, 9. razred
Saša Kobal, 9. razred
Nik Rován, 9. razred

Mentorja:
Jasmina Likar Štinjek, prof. geografije
in zgodovine
Pavel Makovec, prof. matematike
in računalništva

Col, šolsko leto 2021/2022

POVZETEK

V šolskem letu 2021/22 sta Turistična zveza Slovenije in Zavod RS za šolstvo razpisala 36. državni festival Turizmu pomaga lastna glava. Tema letošnjega festivala je Voda in zdravilni turizem. Člani turističnega krožka smo našo nalogo naslovili ZAČUTI ŽUBORENJE.

V naši nalogi vas popeljemo po soteski hudourniškega potoka Bela, ki se nahaja v bližini naše šole. Bela je ustvarila globoko in zanimivo sotesko, ujeta med Trnovsko in Nanoško planoto. Najbolj divji del soteske poteka pod cerkvijo svetega Danijela v Sanaboru. Tam se zoži in postane pravi vintgar. Potoček je v skalo vklesal prelepe naravne oblike, ki nudijo možnost uživanja v neokrnjeni naravi in plezanju. Ima številne brzice, gladko zbrušene stene, tolmane in na določenih delih zelo ozka korita. Nekateri tolmani so dokaj globoki, med njimi pada voda v manjših slapovih skočnikih, ki so visoki tudi do tri metre. Tolmani soteske Bela predstavljajo priljubljena kopališča v vročih poletnih mesecih. Topla voda in gosta senca nudita obiskovalcem prijetno osvežitev. Strme previsne stene med Vrhpoljem, Belo in Zavetniki so priljubljene med prostimi plezalc, saj je tu urejeno plezališče¹.

Za obiskovalec smo pripravili sproščujočo pot ob vodi, kjer se večkrat ustavimo, izvedemo izbrano dejavnost in spoznavamo neokrnjeno naravo. Dejavnosti ob vodi spodbudijo uporabo vseh čutov vonja, vida, sluha, tipa in okusa. Omogočijo nam stik s seboj in naravo, nas umirijo ter fizično in psihično okrepijo. Želimo, da našo pokrajino doživite v besedi, zvoku, barvi, z dotikom, dejanjem in izkušnjo.

Obiskovalce po poti vodimo člani turističnega krožka. V prihodnosti pa si želimo, da bi občina oz. kakšno društvo uredilo pot po soteski potoka Bela. Ob ustreznih informacijskih tablah bi obiskovalci pot lahko prehodili sami, si našli ustrezen kotiček in se odklopili od hitrega tempa življenja. Na naši poti elektronske sodobne naprave (npr. telefoni) niso dovoljeni, saj želimo, da obiskovalci opazujejo naravo in jo občutijo z vsemi čutili. Ob poti spoznamo, da je čista in pitna voda v današnjih časih vrednota. Želimo si, da obiskovalci odnesejo le lepe spomine.

Naša naloga bo objavljena na šolski spletni strani in dosegljiva v šolski knjižnici.

Ključne besede: turistični program, narava, soteska, vintgar, sproščanje, čutila (vonj, tip, vid, sluh, okus)

¹ https://kraj.eu/slovenija/soteska_bela/slo

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	1
1.1 Izbira teme	1
2. METODE DE LA	2
2.1. Anketa	2
2.2 Delo na terenu	7
2.3 Oblikovanje turističnega programa	7
3. PROGRAM	9
3. 1 O programu	9
a) Ideja	9
b) Komu je namenjen	9
c) Cena	10
č) Kje	10
d) Kdaj	10
e) Časovnica	11
f) Kako	11
Pripomočki	11
Dejavnosti	11
g) Število gostov	12
h) Prednosti našega programa	12
3. 2 Opis programa	13
4. TRŽENJE	17
5. ZAKLJUČEK	18
6. NAČRT PREDSTAVITVE NA TURISTIČNI TRŽNICI	20
6.1 Stojnica predstavitveni prostor	20
6.2 Spominki	20
6.3 Propagandni material	21
6.4 Zabavna igra	21
6.5 Vabljenje ljudi	21
7. VIRI IN LITERATURA	22
8. PRILOGA	23

1. UVOD

Naslov naše naloge se imenuje ZAČUTI ŽUBORENJE. Z naslovom smo želeli sporočiti, da bomo reko Belo začutili na več različnih načinov. Njeno okolico bomo pobližje spoznali z različnimi aktivnostmi in s tem prikazali našo lepo, neokrnjeno naravo.

Naša gozdna pot je zanimiva in poučna. Nahaja se ob hudourniškem potoku Bela. Že ko smo sestavljali program, smo si s sošolci in sošolkami zadali nekakšen izziv, in sicer, da se bo celoten program odvijal brez tehnologije. Ob pogovoru z učiteljico smo ugotovili, da dandanes niti enega dneva ne moremo preživeti brez telefonov, zato se bomo tokrat posvetili le sebi in naši lepi naravi. Poudarek bomo dajali tudi temu, da se bodo mladostniki ob reki Beli v naravi sprostili na več načinov. Njihovo zanimanje bomo preusmerili na lepote narave in zmanjšali njihovo željo po elektronskih napravah.

Pot bo zabavna. Hodili bomo po soteski, malo po bregu, malo po vodi, se osvežili v prijetno hladni vodi v tolmunčkih, se spustili čez kakšno brzico, skočnik ... Cilj naše turistične naloge je predvsem to, da mladostniki preživijo kvaliteten čas stran od mobilnih naprav. Ta cilj smo določili z razlogom, saj je bila v času koronavirusa uporaba telefonov, tablic in računalnikov prekomerna. Prepričani smo, da bomo z našo nalogo dosegli, da mladostniki ne bodo niti pomislili na svoje telefone. Tako bomo imeli več časa za pogovor in medsebojno druženje. Naša tema je »voda in zdravilni turizem«, zato bo celotna pot potekala ob reki Beli.

Pot bo obiskovalce sprostila, lahko bodo odmislili vse in se posvetili naravi. Na poti bodo uporabili vse čute (tip, vonj, vid, sluh, okus), tako bodo našo pot res začutili in se sprostili. Naš cilj je, da obiskovalci po končani poti ne bodo čutili take želje po elektronskih napravah in da bodo z veseljem raje šli v naravo na sprehod, kot pa da ta čas zapravijo za zaslone. Naj čas, preživet v naravi, postane naša **vrednota**. Domov pa odnesemo le lepe **spomine**.

Prepričani smo, da bo pot zanimiva za vse, da se bomo ob poti umirili in začutili žuborenje vode in našo naravo.

1.1 Izbira teme

Učiteljica geografije in zgodovine na OŠ Col ter mentorica turističnega krožka, Jasmina Likar Štinjek, nam je na začetku leta povedala za projekt Turizmu pomaga lastna glava. Predstavila nam je letošnjo temo razpisa, ki se glasi VODA IN ZDRAVILNI TURIZEM. V turistični nalogi naj bi učenci raziskovali vode v domačem kraju in pripravili turistični program. Po začetnem navdušenju smo ugotovili, da v naši okolici primanjkuje vode, saj smo na kraškem površju. Ravno zaradi tega pa smo začutili izziv, kako pripraviti zanimiv program na območju, kjer ni veliko površinskih voda.

V turistično nalogo ZAČUTI ŽUBORENJE in turistični krožek se je vključilo 6 učencev. Vsem je bila vseč drugačna oblika dela in dejstvo, da lahko nekaj naredimo sami. Takoj smo se lotili dela in vsak je nekaj prispeval k nalogi. Vsekakor smo želeli, da bi bil naš program malo drugačen in tudi koristen za zdravje mladostnikov. Tako smo se odločili, da v program ne bi vključili elektronskih naprav, saj elektronske naprave zelo škodujejo zdravju. V zadnjem času smo vsi preobremenjeni s telefoni in računalniki, zato smo se odločili, da pripravimo tako imenovan odklop od tehnologije.

Naša prva ideja je bila popolnoma nasprotna od trenutnega projekta. Razmišljali smo kot najstniki in želeli vključiti telefone, GPS-naprave, QR kode. A nato nas je učiteljica spodbudila k temu, da se prav na tem področju razlikujemo od drugih projektov, da naj bo naš cilj naloge drugačen od drugih. Na naši poti ob vodi se posvečamo le sebi in naprej nas vodi le narava. Tako zdaj naš projekt temelji na dejstvu, da se lahko zabavamo tudi brez elektronskih naprav.

2. METODE DELA

Odločili smo se, da bomo za našo nalogo uporabili več metod raziskovalnega dela, s katerimi naj bi dobili čim več idej in nato v programu uporabili najboljše. Na začetku nismo imeli prav nobene ideje, kam bi popeljali naše vrstnike iz drugih šol po Sloveniji. Vedeli smo, da nam primanjkuje vode in da nas obkroža lepa, čista narava, ki je drugim še nepoznana. V program smo želeli vključiti slogan »Občutim Slovenijo« oz. »Občutite našo naravo«.

2.1. Anketa

Prva metoda, ki smo jo uporabili, je bila metoda viharjenja možganov. To smo pripravili s pomočjo računalnika učenci so odgovarjali na vprašanja s pomočjo aplikacije Mentimeter. Z metodo viharjenja možganov smo želeli izvedeti, na kaj učenci najprej pomislijo, ko razmišljajo o tem, kaj bi pokazali svojim sovrstnikom iz drugih krajev na temo voda.

Največ sošolcev nam je priporočilo, da pripravimo program ob hudourniku Bela. Ta teče po našem šolskem okolišu, po slikoviti soteski. Manj učencev bi raziskovalo kraške izvire, nekaj pa celo štirne to so zbiralniki deževnice za pitno vodo na kraškem površju. Po razmisleku smo se vseeno odločili, da pripravimo program ob Beli, saj smo ugotovili, da se bo najlepše sprostiti in pripraviti aktivnosti ravno v soteski ob vodi.

Graf 1: Raziskovanje idej

Pri drugem vprašanju pa smo sošolce vprašali, ali bi se turističnega programa udeležili kljub temu, da bi bila na aktivnostih prepovedana uporaba telefonov. Seveda smo pričakovali, da bodo sošolci proti takemu programu. Odgovori pa so nas presenetili. Precej sošolcev je namreč odgovorilo, da bi se kljub temu programa udeležilo, saj se zavedajo, da v vsakdanjem življenju prekomerno uporabljajo telefone. Seveda pa je pri tem pomembna »dobra družba«. Ob družbi prijateljev telefonov niti ne bodo pogrešali. Pri tistih, ki so odgovorili, da se programa ne bi udeležilo, je bilo največ takih, ki so izrazili pomislek pri fotografiranju. Če ne bi imeli telefona, ne bi fotografirali, torej ne bi mogli objavljati fotografij na Instagramu. Pri pripravi programa je treba torej razmišljati tudi o tem problemu kako udeležencem zagotoviti fotografije narave in naših aktivnosti. Nekateri člani turističnega krožka so predlagali, da bi bili telefoni dovoljeni samo za fotografiranje, vendar bi potem lahko koga izmed obiskovalcev zamikalo še kaj drugega in bi ga tako telefon le motil. Spet drugi so predlagali, da bi obiskovalca fotografirali vodiči programa in jim na koncu programa fotografiji poslali, da bi imeli lep spomin na naše druženje. Eden od predlogov je bil tudi, da bi obiskovalci iz našega programa odnesli zgolj lepe spomine in spominke in nič drugega. Mogoče bi naš program postal bolj skrivnosten in zaradi tega tudi vabljiv za obiskovalce. Morda bi jih še bolj zanimalo, kaj ponujamo, saj fotografij o tem ne bi našli. V današnjih časih smo preveč obremenjeni z materialnimi stvarmi, spominki in objavami na družabnih omrežjih, svojih spominov in dobrega počutja pa ne cenimo dovolj.

Turistična naloga – Začuti žuborenje

Go to www.menti.com and use the code 7378 6800

Mentimeter

Bi se udeležil turističnega programa, kjer bi bili telefoni prepovedani? Obrazloži svoje menje.

Da	Ne vem kaj npišt	Da ker nimam telefona
Da in nje. Ker bi slikal stvari	Da, ker je uporaba telefonov prekomerna.	da zato ker nisem navezan na telefon
Ne. Ker bi lahko kaj slikali	Ne aka Da	Da, če bi bila dobra družba
Ne ker ne bi morala slikati	Da d bom bwl povezan z naravo	ne zato ker se najbr se nebo zabavali
Ne ker ne bi morala slikati	Da d bom bwl povezan z naravo	ne zato ker se najbr se nebo zabavali
Da, ker bi bilo zanimivo	Da, saj bi se v današnjih časih bilo lepo odklopiti od telefona.	Ja, ker ga razen za slike ne rabimo
Da, za kratek čas da si vzamem odmor od telefona	Ne, ker bi lahko, kaj slikal	Neven ker bi lahko slikal
Da, zato ker v so v današnjem času ljudje preveč na telefonu		

Slika 1: Raziskovanje idej o uporabi telefona

Go to www.menti.com and use the code 6531 2265

Katere dejavnosti (aktivnosti) bi s sošolci lahko izvajali ob Beli?

Mentimeter

Potapljali	Skakal bi na bale	kopanje
Skakali	Jedli sendvič	Plavanje potaplanje
Lovljenje žab	Skaki na bale	kopanje
Fotografiranje	Se kopali	Kopali
Pogovarjanje, sprostitve, igranje iger...	Pohod ob vodi, kopanje	Taborjenje
Kopali	Pobližje spoznavali Belo	Plesali
Sproščanje, meditacija, raziskovanje, umiritev	Pohod ob vodi	Skakali v vodo
Pohod po siteski		

22

Slika 3: Raziskovanje idej o aktivnostih ob Beli

Z naslednjo raziskavo pa smo že iskali dejavnosti ob Beli. Večkrat so nam sošolci predlagali kopanje, saj se mladostniki v poletnem času hladijo ob in v Beli. Struga hudournika je v gozdu in poleti je tam prijetno hladno. Prav tako je hladna tudi voda, vendar pa nas to ne ustavi, da se ne bi v njej kopali. Plavanje in igra v hladni vodi človeka poživi, osveži in mu da energijo. Sošolci so nas spomnili, da bi ob strugi izvedli pohod, saj je narava v tej soteski res slikovita: manjši slapovi, kaskade, tolmunčki, jezerca ...

2.2 Delo na terenu

Našo pot ob Beli smo seveda obiskali. Prvič smo načrtovali pohod ob Beli že v oktobru, vendar nam vremenske razmere tega niso dopuščale. Zato smo dejavnosti najprej načrtovali v učilnici in jih nato preizkusili še v naravi.

Ko smo načrtovali aktivnosti v naravi, je bilo kar naenkrat »preveč« idej. Sprva smo načrtovali, da bi izvedli program, ki bi bil prilagojen letnim časom, a smo hitro ugotovili, da bi morali tako nastati štirje programi. Vsekakor tega v tako kratkem času nismo uspeli narediti. Zato smo poiskali aktivnosti in dejavnosti, ki jih lahko izvajamo le v lepem vremenu.

Poti, ki smo si jo zamislili, ne moremo izpeljati v vseh vremenskih razmerah, saj so tla preveč spolzka za hojo tik ob reki Beli. Zato bo pred to neverjetno izkušnjo potrebno preveriti vremensko napoved.

Obiskali smo tudi *Turistično-informacijski center Vipava*. Tam so nam predstavili oblikovanje, trženje in prodajo turističnih programov.

Slika 4: Ogladni obisk soteske. Nato so ideje kar deževale. Foto: Člani turističnega krožka.

2.3 Oblikovanje turističnega programa

Za oblikovanje našega turističnega programa smo porabili precej časa. Osnovo smo nadgrajevali in zdaj je pripravljen na naše goste.

Želimo, da obiskovalci z vsemi čutili občutijo našo pot oz. našo naravo. Na poti spoznajo, da imamo lepo naravo, ki jo je treba ohranjati za naslednje rodove. Iz narave odnesejo le spomine in skromen spominek na naše druženje, ki si ga bodo na poti obiskovalci sami izdelali.

V prihodnosti bi lahko nadgradili program tako, da bi ga lahko izvajali v vseh letnih časih: poleti, jeseni, pozimi in spomladi. V vsakem letnem času bi izvajali različne aktivnosti, kar bi spodbudilo tudi različne čute.

Program je namenjen najstnikom naše starosti, predvsem za tiste, ki imajo težave z zasvojenostjo oziroma prekomerno uporabo telefonov in drugih elektronskih naprav.

Turistična naloga – Začuti žuborenje

Zastavili smo si visok cilj (zmanjšanje porabe telefonov in sprostitev ob reki Beli) in naš namen je, da ga dosežemo.

Program v celoti izvajamo sami, brezplačno. Obiskovalci si morajo priskrbeti le pohodna oblačila in obutev ter veliko dobre volje. Na zadnjem postanku obiskovalcem ponudimo čaj, naše stare mame pa so nam obljubile, da nam bodo spekle domači kruh.

Na naši šoli že nekaj let poteka izbirni predmet turistična vzgoja. Učenci pri tem predmetu natančno spoznamo vse krajevne zanimivosti, vsako leto izdelamo tudi turistično zgibanko. Ker nas večina članov turističnega krožka obiskuje tudi izbirni predmet turistična vzgoja, smo se odločili, da pri izbirnem predmetu naredimo zgibanko, ki bi predstavila našo pot. Zgibanka bo na voljo na turistični tržnici.

2

ELEKTRONSKE NAPRAVE SO PREPOVEDANE !!!

Poskrbimo za naše zdravje. 😊

² Vir: <https://pixabay.com/vectors/signage-no-mobile-phones-sign-6772538/> iz dne 18. 2. 2022

3. PROGRAM

3.1 O programu

Naš turistični program Začuti žuborenje je enodnevno turistično doživetje. Oglaševali ga bomo kot enodnevni izlet v sotesko hudourniškega potoka Bela. Pot se vije med vasjo Sanabor in plezališčem Bela. Na tem delu poti se soteska Bele zoži in preide v pravi vintgar s številnimi tolmunji, koriti, slapovi, brzicami, kaskadami... Trajanje programa lahko glede na želje gostov tudi podaljšamo ali skrajšamo.

Nekaj dejstev o programu

a) Ideja

Pohod po dolini hudournika Bela s postanki na dveh skrbno izbranih lokacijah, kjer udeleženci spoznava in doživljajo našo pokrajino. Ob vsem tem pa še veliko aktivnosti, druženja, zabave in smeha. Prepričani smo, da sprehod po lepi pokrajini ob vodi pozitivno vpliva na naše fizično telo in izboljšuje naše splošno počutje. Aktivnosti ob vodi krepijo našo energijo in nam omogočajo stik s seboj. Obiskovalci bodo lahko tudi zaplavali in se osvežili v mrzli vodi, saj to izboljšuje počutje.

b) Komu je namenjen

Potek programa je takšen, da ga lahko ponudimo vsem ciljnim skupinam:

- mlajšim in starejšim
- domačinom in obiskovalcem iz drugih koncev Slovenije (lahko tudi tujcem)

Program lahko ponudimo vsem, ki bi si radi spočili od hitrega tempa življenja, se sprostili in umirili v naravi, se odklopili od elektronskih naprav in bi radi par uric preživeli v mirnem okolju, ne da bi jih zmotili telefonski klici, maili in razna sporočila. Program je torej namenjen vsem, ki imajo radi naravo, zanimive aktivnosti, zgodovino, okusne jedi in pijače ter seveda družbo in zabavo.

Slika 5: Primerno za stare in mlade. Foto: Člani turističnega krožka.

c) Cena

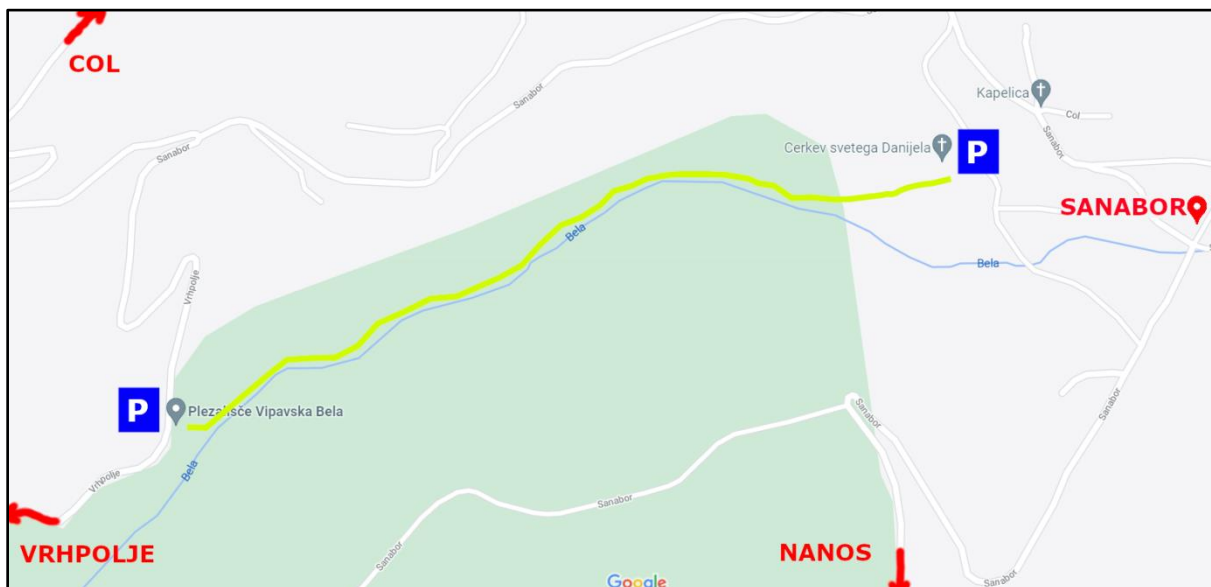
Naš program ponujamo brezplačno. Če obiskovalcem mi ponudimo končno pogostitev, bi bila cena okrog 5 evrov (domači suhomesnati izdelki, domač kruh in čaj). Udeleženci lahko malico prinesejo tudi sami. Prostor za malico je na koncu naše poti. Udeleženci morajo seveda sami poskrbeti za svoj prihod in odhod.

Za tiste goste, ki bi želeli pri nas ostati dlje, lahko poskrbimo tako, da jim uredimo prenočišče. Namestitev se plača po uradnih cenikih. Ob podaljšanju bivanja in razširitvi programa velja podobno tudi za vse dodatne ogleda, ki zahtevajo plačilo.

č) Kje

Zbirno mesto je v vasi Sanabor, mesto slovesa pa na plezališču pod Sanaborom. Program se odvija ob hudourniku Bela med Sanaborom in plezališčem.

Gozdno učno pot s postanki vred smo vrisali na zemljevid:

Zemljevid 1³: Karta poteka poti

d) Kdaj

Kadarkoli v letu (na predhodno dogovorjen termin). Mi sicer izvedbo priporočamo med majem in avgustom, ker nam v tem obdobju najbolj paše osvežitev v hladni vodi (zaradi kopanja). Zbor udeležencev je po dogovoru.

³ Vir: Google Maps

e) Časovnica

Trajanje: 4 – 5 ur (po dogovoru) in **dejavnosti**

Ob dogovorjeni uri sprejem obiskovalcev (seznanitev s programom in pravili)

Pohod po soteski (1 ura)

Postanek (1 ura)

Pohod po soteski (1 ura)

Zaključek (pogostitev) in odhod domov (1 ura)

f) Kako

Program lahko izvedemo sami, brez zunanjih sodelavcev. V primeru končne pogostitve se dogovorimo z lokalnimi kmeti za zelene izdelke (po potrebi tudi s turistično kmetijo Abram).

Pripomočki

- primerna športna oprema (športna oblačila, pohodni čevlji)
- zemljevid z vrisano potjo
- paket prve pomoči
- pijača in kakšen priboljšek

Slika 6: Prostor za počitek oz. umirjanje. Foto: Člani turističnega krožka.

Dejavnosti

- pohod od vodi
- plavanje (po želji oz. odvisno od letnega časa)
- zabava in druženje
- več aktivnosti za sproščanje ob vodi:

Turistična naloga – Začuti žuborenje

TIP: v okolici poiščemo različne materiale in iz njih naredimo skulpturo, po okolici hodimo bosí po različni podlagi: po kamenčkih v vodi in ob vodi, po skalah v vodi in ob vodi, po travi, po listju v gozdu. Plavanje v tolmunih Bele, spust po skočnikih, brzicah ...

SLUH: na primernem kotičku se usedemo/uležemo, zapremo oči, se sprostimo in poslušamo žuborenje hudournika in petje ptic.

VID: udobno se namestimo in opazujemo oz. občudujemo življenje živali in rastlin ob hudourniku ter naravo samo.

OKUS: okusimo vodo, na koncu programa poskusimo domač čaj, pripravljen iz zelišč, nabranih v naših krajih.

VONJ: čisti zrak, vonjamo različne rastline (odvisno od letnega časa).

g) Število gostov

Priporočamo izvedbo z do 20 udeleženci. Možna je tudi izvedba z večjim številom gostov.

h) Prednosti našega programa

- izredno lepa narava
- ekološka zasnovanost (trajnostni razvoj – dejavnosti v sožitju z naravo; kar je v skladu s strategijo razvoja turizma v Sloveniji, ki temelji na sloganu »zelena destinacija«)
- neodvisnost od letnega časa
- prilagodljivost programa (možnost prilagoditve zahtevam obiskovalcev)
- odklop od elektronskih naprav in s tem umirjanje življenja

3. 2 Opis programa

Naš turistični program Začuti žuborenje je enodnevno turistično doživetje. Najprej smo imeli idejo, da bi naše druženje izvajali s pomočjo telefonov, nato pa smo to idejo opustili, saj v današnjem času že tako preveč časa preživimo v družbi elektronskih napravah. Pohod po dolini hudournika Bela smo si zamislili s postanki na dveh skrbno izbranih lokacijah, kjer udeleženci spoznavajo in doživljajo našo pokrajino. Ob vsem tem pa smo pripravili še veliko aktivnosti, druženja, zabave in smeha. Prepričani smo, da sprehod po lepi pokrajini ob vodi pozitivno vpliva na naše fizično telo in izboljšuje naše splošno počutje. Aktivnosti ob vodi krepijo našo energijo in nam omogočajo stik s seboj. Obiskovalci bodo lahko tudi zaplavali in se osvežili v mrzli vodi in s tem izboljšali svoje počutje.

Potek programa je takšen, da ga lahko ponudimo vsem ciljnim skupinam, in sicer mlajšim, starejšim, domačinom in obiskovalcem iz drugih koncev Slovenije (lahko tudi tujcem). Program lahko torej ponudimo vsem, ki bi si radi odpočili od hitrega tempa življenja, se sprostili in par uric preživeli v mirnem okolju, ne da bi jih pri tem zmotile elektronske naprave. Program je namenjen vsem, ki imajo radi naravo, zanimive aktivnosti, zgodovino, okusne jedi in pijače ter seveda družbo in zabavo.

Naš program ponujamo brezplačno. Če obiskovalcem ponudimo še končno pogostitev, bi bila cena okrog 5 evrov (domači suhomesnati izdelki, domač kruh in čaj). Udeleženci lahko prinesejo tudi svojo malico. Zanj bo

Slika 7: Zbirno mesto pri cerkvi sv. Danijela. Foto: Člani turističnega krožka.

čas in prostor na koncu naše poti. Udeleženci morajo seveda sami poskrbeti za svoj prihod in odhod. Poskrbimo lahko za tiste goste, ki bi želeli pri nas ostati dlje, in sicer tako, da jim uredimo prenočišče. Namestitev se plača po uradnih cenikih. Ob podaljšanju bivanja in razširitvi programa velja podobno tudi za vse dodatne ogleda, ki zahtevajo plačilo.

Zbirno mesto je v vasi Sanabor pri cerkvi Sv. Danijela, mesto slovesa pa na plezališču pod Sanaborom. Program se odvija ob hudourniku potoka Bela med Sanaborom in plezališčem.

Program je izvedljiv v katerem koli letnem času (na predhodno dogovorjen termin). Mi sicer izvedbo priporočamo med majem in avgustom, ker nam v tem obdobju najbolj paše osvežitev v hladni vodi (zaradi kopanja).

Zbor udeležencev je po dogovoru. Okvirno program traja od 4 do 5 ur, po želji obiskovalcev pa se ga lahko tudi prilagodi. Program naj bi potekal po naslednjih korakih: najprej je ob dogovorjeni uri sprejem obiskovalcev, kjer jih seznanimo s programom in pravili. Nato sledi pohod po soteski, ki traja 1 uro, sledi postanek, kjer čas prilagodimo utrujenosti obiskovalcev, zatem pa še zadnja ura pohoda po soteski. Naš program zaključimo še s pogostitvijo, ko se zasluženo posladkamo z dobrotami.

Program lahko izvedemo sami, brez zunanjih sodelavcev. V primeru končne pogostitve se dogovorimo z lokalnimi kmeti za zelene izdelke (po potrebi tudi s turistično kmetijo Abram).

Obiskovalci morajo s seboj imeti primerno športno opremo (športna oblačila in pohodne čevlje), paket prve pomoči, pijačo in kakšen posladek. Ob prihodu pa obiskovalci kot pripomoček dobijo zemljevid z vrisano potjo.

Poleg tega, da se bomo odklopili od ekranov, bomo naš program popestrili z različnimi dejavnostmi, kot so na primer pohod ob vodi, plavanje (po želji oz. odvisno od letnega časa), različni načini sproščanja, pri katerih bomo uporabili vsa naša čutila. Obiskovalcem dejavnosti predstavimo, da si jih izberejo sami. Pomembno je, da jih v to ne silimo, saj se bodo sprostil le v tistih dejavnosti, ki si jih sami želijo.

Ponujene dejavnosti so:

Za **TIP** bomo v okolici poiskali različne materiale in iz njih naredili neko skulpturo. Obiskovalci se lahko odločijo, ali bodo skulpturo naredili sami ali pa bo skulptura skupna. Zaželeno je, da se obiskovalci sezujejo in bos hodijo po pokrajini, po različnih vrstah tal: po kamenčkih in skalah v vodi in ob vodi, po travi, gozdu in tako občutijo pokrajino oz. naravo tudi na ta način. V primeru burje bodo lahko obiskovalci na svoji koži izkusili občutek močnega vetra. Če se obiskovalci ne bojijo hladne vode, jim priporočamo tudi kopanje v tolmunčkih, saj nas taka voda prav prijetno osveži in poživi.

Slika 8: V vročih dneh se je prijetno ohladiti. Foto: Člani turističnega krožka.

Turistična naloga – Začuti žuborenje

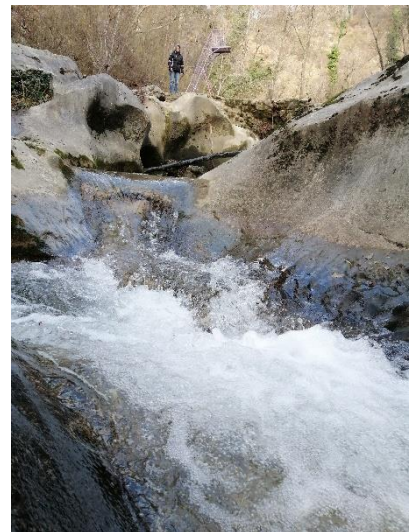
Za **SLUH** si poiščemo udoben kotiček, kjer bomo lahko v miru izvajali dejavnost. Ko najdemo primeren kotiček, se usedemo/uležemo, zapremo oči, se sprostimo in poslušamo žuborenje hudournika in petje ptic. V primeru burje bomo prisluhnili tudi njenemu šumenju.

Dejavnost, kjer uporabimo **VID**, je podobna dejavnosti sluha, saj je prvi del naloge enak. Opazovali in občudovali bomo življenje živali in rastlin ob hudourniku ter naravo samo.

Za **OKUS** bo poskrbela voda, saj jo bodo obiskovalci lahko poskusili. Voda ne bo ista kot v stanovanju, saj prihaja naravnost iz hudournika. To dejavnost lahko izvajamo skozi celoten program, ne le med postankom. Na koncu programa je predvidena majhna pogostitev, kjer postrežemo domač čaj iz zelišč, ki smo jih nabrali v naših krajih. Tudi tako bodo obiskovalci okušali našo vodo in zelišča oz. našo naravo.

Slika 9: Lahko jo okušamo, poslušamo ali samo gledamo. Foto: Člani turističnega krožka.

Našo naravo bomo poskusili tudi **poVONJati**.

Zrak pri Beli je boljši in čistejši kot pa v mestu. Ob postankih se umirimo in sprostimo, zapremo oči in globoko vdihnemo čisti zrak. Ob hudourniku bo zrak drugačen kot pa nekje v gozdu. Spomladi in poleti bomo poskusili vonjati tudi rastline (zelišča, cvetove).

Nekatere dejavnosti lahko izvajamo skozi celoten program in ne le med postankom. Naš cilj je, da bi se obiskovalci pri našem programu sprostili in se odklopili od zunanjega sveta ter uživali v preprostih stvareh, kot sta npr. opazovanje in poslušanje.

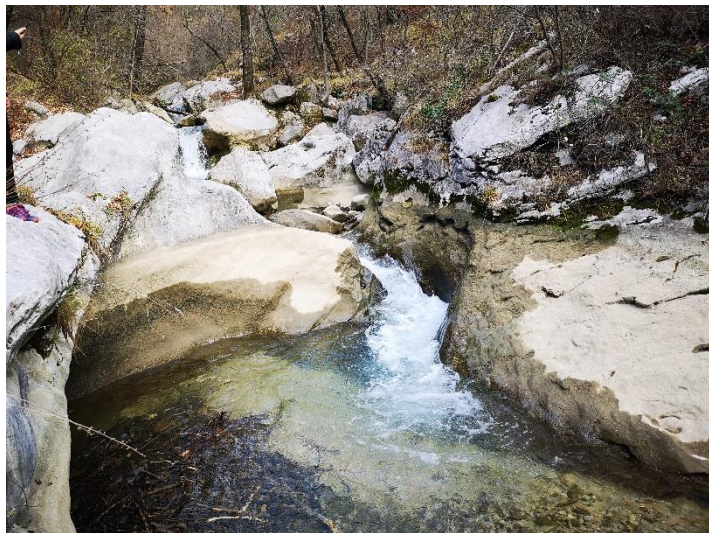
Priporočamo izvedbo z do 20 udeleženci. Možna je tudi izvedba z večjim številom gostov, čeprav za pravo sprostitev priporočamo manjše skupine.

Prednosti našega programa so izredno lepa narava, ekološka zasnovanost (trajnostni razvoj – dejavnosti v sožitju z naravo; kar je v skladu s strategijo razvoja turizma v Sloveniji, ki temelji na sloganu »zelena destinacija«). Pri izvajanju našega programa nismo omejeni na letni čas,

Turistična naloga – Začuti žuborenje

saj ga lahko izvajamo kadarkoli v letu. Program lahko prav tako prilagodimo na želje oz. zahteve obiskovalcev. Najpomembnejše pa je, da se pri tem programu lahko odklopimo od elektronskih naprav in uživamo življenje, kar je seveda bistvo naše naloge.

Slika 10: Razni utrinki iz soteske. Foto: Člani turističnega krožka.

4. TRŽENJE

Naš turistični program *Začuti žuborenje* je namenjen vsem navdušencem narave, ki bi se radi oddaljili od elektronskih naprav in se sprostili v lepi naravi, med žuborenjem hudournika Bela.

Menimo, da bi lahko občina Vipava uredila pot ob Beli. Postavila bi informacijske table, začetno in končno oznako. Tako bi se lahko obiskovalci tudi sami podali po soteski. Pot bi lahko predstavljal TIC Vipava, objavljena bi bila na njihovi spletni strani. Med potjo bi čez hudournik postavili brv, da bi Belo lahko prečkali tudi starejši obiskovalci (mlajši Belo kar preskočimo) oz. da bi lahko šli čez njo tudi kadar je v strugi veliko vode. Posebnih klopi ob hudourniku ni potrebno postavljati, saj se lahko usedemo kar na kakšno skalo ali deblo. Naša šola bi lahko pot po soteski Bela oglaševala na spletni strani, kjer bi vabili učence iz drugih slovenskih šol, v tej soteski bi lahko izpeljali tudi naravoslovni dan. V program bi lahko vključili več učnih ciljev naravoslovja in biologije, pa tudi geografije in državljsanske in domovinske vzgoje ter etike. Našo pot lahko učitelji uporabijo kot učilnico v naravi.

Program smo predstavili TIC-u Vipava. Tega bi lahko oglaševali na spletnih straneh, uvrstili pa bi ga lahko v kataloge, ki so namenjeni posameznim obiskovalcem in zaključenim skupinam. Ker se že sedaj ukvarjajo z vodenjem turistov po teh krajih, bi jim bila ta ponudba prav zagotovo dobrodošla.

5. ZAKLJUČEK

Upamo, da vas je naš program *Začuti žuborenje* prepričal, da obiščete in občutite naš kraj.

Tudi mi smo se pri pripravi programa veliko naučili o naših krajih. Po začetnih težavah smo odkrili, da lahko tak turistični program pripravimo kjerkoli, če le imamo pravo idejo zanj. Ko smo prebrali, da je Turistična zveza Slovenije letos pripravila razpis na temo vode, smo bili razočarani, saj živimo na kraškem površju, kjer ni površinskih voda. Mislili smo, da letos sploh ne moremo sodelovati. Pa nam je le uspelo. Spomnili smo se na hudournik Bela, ki teče pod našo vasjo (kjer je stik propustne in nepropustne kamnine). To Belo še sami zelo slabo poznamo. Učenci smo bili zelo presenečeni, kakšna soteska se skriva v naši bližini. Vsi poznamo druge turistično oglaševane soteske (Dolžanova soteska, Blejski vintgar, Tolminska korita...), videli pa smo, da bi lahko oglaševali tudi našo Belo. Uspelo nam je, da smo običajen pohod v soteski ob hudourniku spremenili v zanimiv, poučen, pa tudi zabaven pohod po naravi. Prepričani smo, da smo ustvarili zabaven, poučen in pester program, ki nas bo v naravi sprostil. Vključili smo tudi občutke. In prav na te največkrat pozabimo. Vsako doživetje si namreč bolje zapomnimo, če ga občutimo.

Slika 11: Soteska hudournika Bela. Foto: Člani turističnega krožka.

Pri turizmu je najpomembnejše trženje vsako stvar lahko tržimo, če znamo iz nje narediti zanimivo in privlačno zgodbo. Izgovarjamo se, da nimamo česa pokazati. Pa imamo. In to veliko. Na naši poti boste občudovali prekrasno naravo, se o njej veliko naučili, se zabavali ter jo tudi občutili.

Menimo, da so obiskovalci že naveličani običajnih učnih poti, kjer o naravnih in kulturnih zanimivostih berejo z informacijskih tabel in skenirajo QR kode. Pri nas pa je zaželeno, da telefon pustiš doma. Ni namreč nujno, da vsak kamenček fotografiramo in ga takoj objavimo na družabnih omrežjih. Tokrat si želimo odklop od tehnologije. Iz narave bi odnesli le spomine in tako pot naredili malo bolj skrivnostno, pa tudi bolj umirjeno obiskovalcem ne bi bilo treba ves čas iskati popolne lokacije za fotografijo ter skakati po skalah in delati »selfijev«. Pomembno je, da obiskovalci našo naravo doživijo in jo občutijo brez motečih dejavnikov. V tem sodobnem »elektronskem« svetu na občutke vse prevečkrat pozabljamo. Člani

Turistična naloga – Začuti žuborenje

turističnega krožka smo prepričani, da boste našo pokrajino res občutili. Očarala vas bo in tako zaznamovala, da se boste zagotovo še vrnili. In to si tudi želimo!

Slika 12: En izmed tolmunov v katerem se lahko namakamo. Foto: Člani turističnega krožka.

Nasvidenje!

Se vidimo v soteski Bele!

6. NAČRT PREDSTAVITVE NA TURISTIČNI TRŽNICI

Na turistični tržnici bomo obiskovalcem skušali približati našo naravo in sotesko Bela. Želimo si, da bi obiskovalci vsaj malce občutili naš kraj in okolje. Dve učenki bosta po prireditvenem prostoru vabili ljudi, da obišejo naš predstavitveni prostor, medtem ko bodo ostali člani turističnega krožka predstavljali naš program in mimoidočim delili spominke.

6.1 Stojnica predstavitveni prostor

Odločili smo se, da ne bomo imeli klasične stojnice. Na prostoru bomo poskusili postaviti model soteske. V ozadju bomo postavili narisano kuliso soteske, v ospredju bo potok s slapom in skale. Ob strani potoka bo prostor, kjer se bodo obiskovalci usedli in poslušali žuborenje Bele. Na tabličnih računalnikih jim bomo prikazali filmček Pohod po soteski Bele.

6.2 Spominki

Za spominke bomo obiskovalcem stojnice podarjali magnetke na kamenčke, ki smo jih nabrali v strugi potoka Bela, smo narisali motive, ki jih obiskovalci vidijo na naši poti. Poleg magnetkov bomo ponujali še čaj iz domačih zelišč.

Slika 13: Spominki Foto: Člani turističnega krožka.

6.3 Propagandni material

Obiskovalcem bomo delili zgibanko o Beli, ki smo jo pripravili sami. Poleg lastne zgibanke bomo delili še zgibanke o naših krajih, ki so jo pripravili na TIC Ajdovščina in TIC Vipava. Če nam bo uspelo, bi radi izdelali in delili še razglednice z motivi naše poti.

6.4 Zabavna igra

Obiskovalci bodo z zavezanimi očmi otipali in poskušali prepoznati različne gozdne plodove. Nekatere bodo prepoznali po vonju, druge pa po otipu. S to igro bomo obiskovalce opozarjali na uporabo čutil da bi vsaj malo občutili naravo.

6.5 Vabljenje ljudi

Dve člana turističnega krožka bosta vabila obiskovalce, da bi obiskali naš prireditveni prostor, in jim delila naš propagandni material.

7. VIRI IN LITERATURA

Atlas Slovenije. (1992). Ljubljana: Mladinska knjiga.

Černigoj, F. (2013). *Gora na deželo.* Ajdovščina: Občina Ajdovščina.

Černigoj, F. (ur.) (2001). *Mati Gora : zbornik o Gori, Gorjankah in Gorjanih: ob 400-letnici naselitve Gore.* Predmeja: Društvo za ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine Gora

Černigoj, F. (ur.) (2002). *Semenje javorovo, 1978–1998. Izbor iz prvih dvajsetih let Javorovega lista, šolskega glasila Osnovne šole Col.* Col: Osnovna šola Col.

Velikonja, E. (2012): *Rastejo pri nas : Rastline Trnovskega gozda.* Predmeja: samozaložba.

Zlobec, C. (1994): *Vipava Valley - a little Slovene Eden.* Ajdovščina: Communal Assembly.

Ljubljana: Mladinska knjiga.

Bela, potok pri Vrhpolju. Wikipedija, prosta enciklopedija. Pridobljeno 10. 10. 2021, s

https://sl.wikipedia.org/wiki/Bela,_potok_pri_Vrhpolju

Col. Wikipedija, prosta enciklopedija. Pridobljeno 1. 12. 2021, s

<http://sl.wikipedia.org/wiki/Col>

Izlet v Vipavo. Izvirna Vipavska. Pridobljeno 5. 11. 2021, s

<http://izvirna-vipavska.si/sl/izlet-v-vipavo>

Soteska Bela. Pridobljeno 1. 10. 2021, s

https://kraji.eu/slovenija/soteska_bela/slo

Soteska Bela, naravna kopališča. Pridobljeno 5. 10. 2021, s

https://kraji.eu/slovenija/soteska_bela_naravno_kopalisce/slo

Trillek. Društvo za ohranjanje starih običajev. Pridobljeno 1. 12. 2021, s

<http://www.trillek.si/>

Vzpostavitev regijskega parka Trnovski gozd–Nanos. Pridobljeno 12. 10. 2021, s

<http://www.prc.si/programi-projekti/vzpostavitev-regijskega-parka-nanos--trnovski-gozd>

Znamka Slovenije I feel Slovenia. Pridobljeno 1. 10. 2021, s

http://www.ukom.gov.si/si/promocija_slovenije/znamka_slovenije_i_feel_slovenia/

8. PRILOGA

Priloga 2: Plakat za tržnico

 VABIMO
VAS NA
TURISTIČNO TRŽNICO

ZAČUTI
ŽUBORENJE

V MERCATOR
CENTRU

MAREC/APRIL 2022 med 15. in 18. uro